

València: les nacionalitats assetgen Coordinació Democràtica

Els difícils viaranyos de la unitat

Coordinació Democràtica, des del seu naixement, ha estat un organisme marcat pel signe de la diversitat de les forces polítiques que s'agrupen en el seu si. Les crisis i els perills d'escissions han estat molt nombrosos. La situació actual, però, és potser la més greu d'aquelles amb què CD s'ha enfrontat: la no ratificació dels acords de València —reunió que ha servit de marc per a les picabaralles personals entre García

Trevijano i el PSOE— pot portar, no sols a trencar el pas iniciat d'unitat amb les instàncies de les nacionalitats, sinó a una escissió profunda entre els seus membres.

Oferim, com a context d'aquest fet una síntesi del que ha estat CD des que nasqué i el que ha representat la reunió de València.

Els camins que menen a la crisi

La crisi que actualment viu Coordinació Democràtica és quelcom que, com és palès, es precipita en els curs de les últimes setmanes, però que, en tot cas, posseeix darrera seu una història de les dues grans

Partit Socialista Obrer Espanyol, Moviment Comunista, Organització Revolucionària de Treballadors, l'esmentat Partit Carli, i la sindical Unió General de Treballadors.

La Plataforma posseeix una finali-

nir-se el següent dia 25 de setembre. Així ho feren essent-hi presents dos representants de cadascuna de les instàncies següents: Taula Democràtica de Galícia, Coordinadora de Forces Democràtiques Canàries, Coordinació Democràtica, Assemblea de Catalunya, Consell de les Assemblees Democràtiques de les Illes i Taula de les Forces Polítiques i Sindicals del País Valencià. Representaven Coordinació, Antonio García Trevijano i el comunista Simón Sánchez Montero.

El seu fruit fou una proposta de vuit punts. També la forta agudització de la crisi de Coordinació. El desacord amb dos punts —cinquè i vuitè—, o sigui problema de nacionalitats i com i quan s'ha d'establir la forma del govern postruptura, són arguments que han fet surar la crisi. Unes declaracions molt «directes» de García Trevijano, acusant la política reformista de PSOE, ID i PSP, feren que el primer grup declinés la representació de l'advocat madrileny. Al bell mig, el PCE, antic company de Trevijano i Calvo Serer a la Junta Democràtica, sembla abandonar als seus dos socis unint-se a les posicions més reformistes dels grups que dirigeixen Felipe González i Tierno Galván. Els altres membres de CD resten de moment al marge del joc. O això és el que es veu per ara.

El programa en vuit punts elaborat a València, la «Plataforma d'organismes unitaris», vol ser, en paraules de Solé Tura (AVUI 9-10-76), un programa capaç de recollir l'adhesió de la immensa majoria». Es a dir, un programa de la unitat de les diferents nacionalitats i regions de l'Estat espanyol.

Només que l'esmentada «coordinació democràtica» no entén la mateixa cosa que les altres instàncies unitàries quan es parla d'unitat. Entén millor —i potser és l'únic que entén— el que és el joc parlamentari, el que són les aliances electorals —en el sentit pragmàtic— i quines són les possibilitats de negociació immediata amb el govern, ara i aquí. Millor dit, i a Madrid...

COORDINACIÓ DEMOCRÀTICA ES FA LA SUECA

Més d'una vegada s'ha dit que les divergències entre García Trevijano i el PSOE amagaven una qüestió de fons: la no ratificació per part de CD dels acords de València. Però, per què? En aquesta mateixa plana, Josep Benet, representant a València de l'Assemblea de Catalunya, contesta a la nostra enquesta dient que «els acords de València no aporten cap element nou al programa i a les últimes declaracions de CD». Els acords, doncs, haurien de ser ratificats, més si tenim en compte que van ser discutits per una comissió formada pels representants —i representatius— dels diferents organismes unitaris, entre ells CD.

Més que fer especulacions, potser val més analitzar els últims fets: el Partit Socialista Popular (PSP) de Tierno Galván manifestà, abans d'assistir a la reunió de l'executiva

de CD, dividint-se passat, que formulària una sèrie d'objeccions —tant de forma com de fons— al document. Sobretot en el punt en què es parla de les regions que reivindiquen estatuts d'autonomia. Amb les nacionalitats ja en tenen prou. En aquesta posició coincideixen el PSOE, el Partit Carli, Esquerra Democràtica (Ruiz Gimenez) i, d'algun manera, el PCE.

Per altra part, un organisme unitari de nacionalitat, com és l'Assemblea Democràtica d'Eivissa, ha aprovat el text, però modificant el punt que fa referència a la forma d'Estat i de govern.

EL TRENCAMENT DE CD

L'agència «Europa Press» informava dividint-se passat que CD és a punt d'emprendre una nova etapa, en la qual no es descarta la possibilitat de la formació d'una plataforma de personalitats polítiques on estarien inclosos alguns dels partits integrats ara a CD i d'altres sectors de l'oposició, fins i tot els grups considerats més «moderats». Segons la mateixa agència, el PSOE, el PSP, ID i el PCE veuen amb bons ulls aquesta «plataforma de personalitats».

Si això es confirmava, seria l'escissió de Coordinació Democràtica com a resultat de la impossibilitat d'aquest organisme d'acceptar unànimament les reivindicacions de les instàncies unitàries. Arguments: la forma d'Estat i la «unidad de destino» d'Espanya no són negociables per al govern Suárez. Oblidem-ho, doncs. Fins i tot a costa d'uns acords que intenten elaborar un Estat democràtic per a totes les nacionalitats i regions de l'Estat espanyol.

La Plataforma d'Organismes Democràtics

1. — Formació immediata d'un govern d'ampli consens democràtic que obri un període constituent amb eleccions autènticament lliures.
2. — Legalització simultània de tots els partits polítics i de totes les organitzacions sindicals sense exclusions.
3. — Ple reconeixement de les llibertats d'expressió, de reunió, de manifestació i de vaga.
4. — Amnistia total per als presos polítics, retorn dels exiliats i amnistia laboral.
5. — Reconeixement de les aspiracions a estatuts d'autonomia de les nacionalitats i regions que els reivindiquin, i que hom les doti de l'organització política adequada per a garantir-ne el procés autèntic durant el període constituent i, en tot cas, restabliment provisional immediat dels estatuts històrics de Catalunya, Euskadi i Galícia, amb formació de governs provisionals en altres llocs.
6. — Aplicació d'un programa econòmic concertat contra la inflació i l'atur forçós i de reactivació del procés productiu, amb participació dels sectors socials més afectats.
7. — Després d'un termini raonable d'exercici de les llibertats públiques, i mitjançant la consulta popular i convocatòria d'eleccions a una assemblea constituent, la sobirania popular resoldrà la forma d'Estat i de govern.
8. — Derogació de les lleis i institucions que s'oposen a aquests principis d'alliberament polític.

instàncies, de què sortí Coordinació, portaven en el seu si els estigmes que han afavorit l'actual i delicat moment.

Els organismes que formaren Coordinació Democràtica foren —com se sap— la Junta Democràtica d'Espanya i la Plataforma de Convergència Democràtica.

La Junta Democràtica nasqué el 29 de juliol del 1974, quan la infermetat de Franco, començava a causar els seus primers estralls. Hom personalitzà de seguida aquesta instància al voltant de dos o, a tot estirar, tres protagonistes molt localitzats. Ens referim als independents García Trevijano i Calvo Serer —nascuts al gran protagonisme polític d'oposició arran de l'encara no finit afer del diari «Madrid»— i al secretari general del Partit Comunista Espanyol, Santiago Carrillo. D'algun manera la presència d'aquest constituirà, a l'empair de l'ancestral clima de por que tot el que es refereix al comunisme produeix, l'aparició d'unes reticències de cara a l'acceptació de la Junta per part de diversos grups centristes, o adhuc, centre-esquerranistes, de l'oposició espanyola. I en emprar la paraula acceptació no ens referim al sentit d'adhesió total, sinó simplement al d'un reconeixement de tipus tàcit, o si més no a una «comprensió» o a atorgar credibilitat.

Els partits que, al costat del comunista, signen el certificat de naixement de la Junta seran el carli, Socialista Popular, Aliança Popular, Aliança Socialista d'Andalusia, Comissions Obreres i, naturalment, els independents. A aquests s'afegirà més endavant el Partit del Treball d'Espanya, ex-Partit Comunista Internacional, i, una mica més tard, abandonà els seus companys el Partit Carlista, degut a diferències en el funcionament intern.

DE LA PLATAFORMA DEMOCRÀTICA A LA FUSIÓ

Quasi un any després que comencés a existir la Junta apareixia la Plataforma de Convergència Democràtica, com a fruit d'una confluència d'interessos d'una sèrie de grups i partits tots ells no integrats en la Junta: encara que un d'ells, el Carlista n'havia format part. Aquests grups eren Esquerra Democràtica,

tat mediata força diferenciada de la Junta. Mentre que aquella canalitza aquesta lluita a través de la mobilització de base, la Plataforma té en l'acció a nivell de pacte polític, entre partits la seva forma de procedir. Això no impedeix que ja els mes de juliol, o sigui un mes més tard que aparegués la Plataforma, es produïssin els primers contactes, que s'anirien repetint, sobretot a conseqüència de l'agreujament de la malaltia de Franco, i així vuit dies abans de la seva mort, el 12 de novembre, es constitueix un Comitè Coordinador i a partir d'aquí els esdeveniments es precipiten fins a arribar al 2 d'abril, data en la qual és convocada una conferència de premsa on s'anuncia la integració d'ambdós organismes unitaris. D'aquesta conferència de premsa sortirà la detenció de sis dels seus participants (Morodo, Camacho, Dorronsoro, Aguado, Solana i García Trevijano) en una acció sols comprensible en el marc del procés de descomposició de la línia Fraga-Arias, aquell, segons sembla, molt afectat per aquesta unió d'instàncies que certament podia fer molt mal a reformismes imposats i no demanats per ningú.

Amb Coordinació s'integraven tots els membres de les instàncies mares excepte l'Aliança Socialista d'Andalusia per la Junta i l'ORT i el PSD per la Plataforma, quedant-hi en total onze grups: Comissions Obreres, Independents, Moviment Comunista, Partit Carli, Partit Comunista Espanyol, Partit Democràtic Popular, PSOE, Partit Socialista Popular, UGT, USDE i Esquerra Democràtica, incorporat poc temps després, cosa que no ha fet la Federació Popular Demòcrata de Gil Robles.

VALENCIA: UN ESCO MES EN EL PROCÉS

El 4 de setembre Madrid acollia la major part dels organismes unitaris d'Espanya. Entre les escasses excepcions cal recordar la del Consell de Forces Polítiques de Catalunya. La reunió aconseguí menys resultats dels que hom esperava, essent una de les principals dificultats el tema de les autonomies nacionals. Amb tot, en sortiria una anomenada Comissió d'Enllaç que havia de reu-

A favor de la ratificació dels acords

Recollim aquí de cinc dels sis polítics que anaren a València en representació dels organismes unitaris dels Països Catalans, llur opinió sobre l'actual crisi, les possibles sortides i les repercussions que pot tenir per al País Valencià. La sisena persona enquestada, Doro Balaguer, Partit Comunista d'Espanya (PCE), en representació de la Taula de Forces Polítiques i Sindicals del País Valencià, preferí no manifestar-se per raó de «lo delicado de la actual situación».

J. BENET (Assemblea Permanent d'Intel·lectuals Catalans). Representant a València de l'Assemblea de Catalunya.

Es evident que els acords de València no han trobat dins CD un ambient gaire favorable. Plantegen a fons una alternativa molt clara i concreta, que per a alguns sectors de CD, que són molt propicis a cercar solucions negociadores amb el govern, és difícil d'acceptar.

Seria molt poc justificable, políticament, que CD no ratifiqués els acords, sobretot de cara a la seva imatge democràtica i perquè, en definitiva, València no ha establert cap element nou en el programa de C.D.

Evidentment, els sectors de CD que no acceptin els acords, estan rebutjant la via al trencament democràtic.

Carles DOLÇ (Moviment Comunista del País Valencià). Representant de la Tula de Forces Polítiques i Sindicals del País Valencià.

L'acord de València és una sòlida alternativa per a assolir la llibertat i constitueix l'única sortida realment democràtica a l'actual situació. Per a ratificar-lo cal fermesa i conseqüència de principis. Dissortada-

ment, determinades forces de l'oposició en dubten, són temptades, més que no pas posar algunes condicions, per les propostes d'una reforma que no pot retornar la sobirania als nostres pobles.

En aquest el problema de fons amb què s'enfronta l'oposició democràtica de tot l'Estat. En eixes condicions, llançar picabaralles personals és tant sols voler amagar inconseqüències polítiques. El que vull afegir és que desitjo que Coordinació ratifiqui l'acord de València i tiri endavant per bé de la causa de les llibertats democràtiques i nacionals.

Isidre FORTALEZA (Moviment Comunista de les Illes). Representant del Consell de les Assemblees Democràtiques de les Illes.

Després d'analitzar les dues alternatives presents —la de democratitzar la proposta del president Suárez i la de combatre-la totalment—, veiem que aquestes posicions són totalment irreconciliables i que Coordinació Democràtica haurà de resoldre la qüestió segons la seva anàlisi i segons la correlació de forces que existeix en aquests moments. L'alternativa Suárez cal combatre-la perquè ha estat elaborada antedemocràticament i perquè intenta perpetuar indefinidament els privilegis que fins ara ha detestat la classe que encara ocupa el poder.

Jordi MARSAL (Convergència Socialista de Catalunya-CSC). Representant de l'Assemblea de Catalunya.

Jo crec que sobretot és un problema de Coordinació Democràtica. Nosaltres, des de fora, poca cosa podem dir; són problemes que s'han de solucionar ells. Seria molt trist per a la democràcia en aquest moment que les forces de Coordi-

nació actuessin equivocadament —siguin els uns o els altres, que això gairebé no compta. En uns moments tan difícils com aquests, només podem arribar a la democràcia, que és l'única sortida possible, si mantenim la unitat i la reformem encara més. Sense la unitat de les forces polítiques no es podrà aconseguir la democràcia. La divisió només pot afavorir, la perpetració del règim.

Ara, pel que es va veure a València no es podria sospitar la tensió que hi havia. En tot cas, la cosa devia venir d'abans. Pel que va produir-se després podria ser —no ho afirmo— que a algun sector no li agradessin els acords que es van produir a València.

NESTOR TORRES (Partit Comunista d'Espanya - PCE). Representant del Consell de les Assemblees Democràtiques de les Illes.

En principi crec que aquesta crisi no és deguda només a la reunió de València. Hi ha, de fons, que tant CD com d'altres instàncies unitàries tenen plantejaments diferents de com es concebeix el trencament democràtic. Uns partits semblen temptats per la reforma Suárez i, per altra banda, les reivindicacions de les nacionalitats i regions sembla que no són assumides per alguns partits.

En concret, pel que fa a les Illes, la crisi sembla profunda dins l'Assemblea Democràtica de Mallorca, per bé que l'Assemblea Democràtica d'Eivissa, en una reunió celebrada la setmana passada, va aprovar per unanimitat el document de València amb una petita rectificació. Som en uns moments clau. Allò que és plantejat de fons és allò que s'ha de negociar: la democràcia o la reforma Suárez.

JAUME COMELLAS / MERCE IBARZ / JOAN NOGUES